

Naam dienstonderdeel
Beleid & Vaktechniek

Datum
26 juni 2017

Versienummer
1.2

Auteur

Bijlage
Wettelijke bepalingen

memo

Berekening jaarrecht kinderopvangtoeslag

Voor 2012 was er voor de kinderopvangtoeslag geen koppeling tussen het aantal gewerkte uren en het aantal uren waarvoor recht bestaat op kinderopvangtoeslag. Vanaf 2012 wordt het recht echter gemaximeerd door het aantal gewerkte uren. Vervolgens is vanaf 2013 ook voor doelgroepen (uitkeringsgerechtigden, studenten e.d.¹) het recht gemaximeerd. Hierbij is zowel een maximum gesteld per maand als per jaar. De exacte bepalingen zijn bevestigd in de bijlage.

In dit memo wordt beschreven hoe om gegaan moet worden met de urenkoppeling. Hierbij bestaat de berekening uit twee stappen. Ten eerste moet bepaald worden op hoeveel uren in het jaar maximaal recht bestaat. Daarna moet beoordeeld worden of het afgenomen aantal uren te hoog is en daarom afgetopt moet worden.

Maximaal aantal uren per maand

Het maximaal aantal uren per maand is beperkt tot 230. Dit geldt vanaf 2012 voor iedereen, ongeacht of ze werken of doelgroeper zijn. (Voor 2011 gold een maximum van 230 uur per maand per opvangsoort per kind.) Wanneer in een maand meer uren worden afgenomen, bestaat over het teveel geen recht op kinderopvangtoeslag. De uren mogen niet worden toegeschreven aan andere maanden waarin de grens van 230 uur niet bereikt wordt.

1. Berekening jaarrecht

Maximaal aantal uren per jaar bij arbeid (vanaf 2012)

Het maximale aantal uren per jaar is gekoppeld aan het aantal gewerkte uren. Wanneer sprake is van dagopvang of gastouderopvang in de leeftijd van dagopvang, is het maximum 140% van het aantal gewerkte uren. Bij buitenschoolse opvang of gastouderopvang in de leeftijd van buitenschoolse opvang is het maximum 70% van het aantal gewerkte uren. Reistijd voor woon-werkverkeer wordt hierbij niet aangemerkt als gewerkte uren. In de percentages is al rekening gehouden met eventuele reistijd. Dit betekent dus dat totdat een kind feitelijk naar de basisschool gaat², er recht bestaat op kinderopvangtoeslag volgens de normen van dagopvang. Daarna gelden de normen van buitenschoolse opvang en vervallen de normen voor dagopvang.³ Beide normen kunnen dus niet naast elkaar van toepassing zijn.

¹ Artikel 1.6, eerste lid, onderdelen c t/m j, Wkpp

² Wenuren worden nog niet aangemerkt als naar het basisonderwijs gaan.

³ Er zijn verschillende redenen mogelijk waardoor een kind niet of later dan gebruikelijk naar de basisschool gaat. Ook dan blijven de dagopvangnormen doorlopen.

LET OP:

Of sprake is van dagopvang of buitenschoolse opvang wordt bepaald door het feit of het kind wel of niet naar het basisonderwijs gaat.⁴ Het is dus niet van belang hoe de opvanginstelling of de ouder de opvang noemen.

Verder geldt dat als iemand stopt met werken, hij voor de berekening van het maximale aantal uren nog drie maanden recht behoudt op hetzelfde aantal uren⁵, gerekend vanaf de dag na de dag waarop de arbeid is beëindigd⁶. Deze uitlooptermijn is bedoeld om iemand de kans te geven een nieuwe (vergelijkbare) baan te vinden. Voor 2015 en 2016 is de uitlooptermijn verlengd naar zes maanden.⁷ Hierbij is de eerste dag waarop niet gewerkt wordt bepalend voor welke regeling van toepassing is.⁸ Ook voor 2017 is de uitlooptermijn zes maanden.⁹

Maximaal aantal uren per jaar bij doelgroepers (vanaf 2013)

Voor doelgroepers is vanaf 2013 het recht gekoppeld aan de duur van de voorziening uitgedrukt in kalendermaanden. Hierbij wordt gekeken naar de feitelijke duur van de voorziening, van startdatum tot einddatum, en dit wordt omgezet in hele kalendermaanden afgerond naar boven.¹⁰ Per maand wordt er 230 uur opgebouwd.

Gewerkte uren op jaarbasis

De opvanguren en de gewerkte uren lopen niet altijd helemaal parallel. Zo kan het zijn dat er bijvoorbeeld in de vakanties meer uren worden afgenomen dan er op basis van de gewerkte uren recht bestaat, terwijl er in andere periodes in het jaar een overschot is aan gewerkte uren. Daarom is het aantal gewerkte uren gemaximeerd per berekeningsjaar. Ook de uren die gewerkt worden in een periode dat er geen opvang is tellen dus mee.¹¹ Het kan immers een keuze van de ouder zijn om de uren op te sparen en op een ander moment te gebruiken.

LET OP:

Als er al meer uren worden afgenomen, voordat hiervoor rechten worden opgebouwd, is het voor rekening en risico van de aanvrager of hij later in het jaar wel alsnog voldoende rechten opbouwt voor deze uren.

LET OP:

De kinderopvangtoeslag is bedoeld om de combinatie van werken (in de brede zin) en de zorg voor de kinderen te vergemakkelijken. Een voorwaarde voor kinderopvangtoeslag is dan ook dat in een bepaalde periode werk en zorg gecombineerd moeten worden. Alleen als hiervan sprake is, bestaat er recht op kinderopvangtoeslag.¹²

⁴ Artikel 1, onder b en b, Besluit kinderopvangtoeslag

⁵ Hierbij wordt gekeken naar het totaal aantal gewerkte uren van de laatste maand. Heeft iemand korter dan een maand gewerkt, dan bestaat dus niet drie maanden een volledig recht, maar een proportioneel recht.

⁶ Artikel 1.6, vijfde lid, Wkbp

⁷ Artikel 1.6, zevende lid, Wkbp (tekst tot 1-1-2017)

⁸ Besluit Beleid & Vaktechniek van 13 februari 2015

⁹ Artikel 1.6, zevende lid, Wkbp (tekst vanaf 1-1-2017) jo. artikel 9 Besluit kinderopvangtoeslag

¹⁰ Besluit Beleid & Vaktechniek van 4 juli 2014

¹¹ Besluit Beleid & Vaktechniek van 2 mei 2017

¹² Dit geldt niet voor de uitlooptermijn van artikel 1.6, vijfde lid, omdat daarbij sprake is van het behouden van een recht. Er is dan dus eerder al sprake geweest van de combinatie.

Voorbeeld:

Een ouder gaat tot 31 juli naar school. Vanaf 1 september gaat het kind naar de kinderopvang. Dan bestaat er alleen recht op kinderopvangtoeslag, als de ouder ook in een van de periode vanaf september aan de "werkeis" voldoet.

Samenloop arbeid en doelgroeper

Als er sprake is van samenloop van het tegelijk verrichten van arbeid en doelgroeper zijn, dan wordt uitgegaan van de situatie die het meeste recht oplevert. Dat zal doorgaans de doelgroep bepalend zijn. Er wordt dan immers 230 per maand, het absolute maximum per maand, opgebouwd voor de betreffende periode.¹³

Voorbeeld:

Iemand werkt van het hele jaar 100 uur per maand. Vanaf 1 april tot en met 31 december wordt daarnaast een opleiding gevolgd als bedoeld in artikel 1.6, eerste lid, onderdeel j, Wkbp. Gedurende het hele jaar gaat het kind naar de dagopvang.

Omdat de ouder 100 uur per maand werkt en het kind naar de dagopvang gaat, bestaat er op basis van deze arbeid recht op (140% van 100 =) 140 uur recht per maand. Vanaf 1 april tot en met 31 december (9 maanden), is deze ouder echter ook doelgroeper. Voor een doelgroeper geldt een maximum recht van 230 uur per maand. Dit is meer dan de 140 uur op basis van de arbeid en is dus bepalend. Op jaarbasis is het maximaal aantal uren waarvoor recht kan bestaan op kinderopvangtoeslag dus 2.490 (3 maal 140 plus 9 maal 230).

Toeslagpartner

Als de aanvrager een toeslagpartner heeft, geldt het aantal uren van degene die op jaarbasis het minste aantal uren heeft opgebouwd.¹⁴ Hierbij wordt per persoon eerst het eventuele percentage van 140% of 70% toegepast en pas daarna worden de uren van de aanvrager en de toeslagpartner met elkaar vergeleken.

Voorbeeld:

Een aanvrager werkt het hele jaar 150 uur per maand. De toeslagpartner is doelgroeper voor de periode 1 augustus tot en met 31 december. Het kind gaat het hele jaar naar de dagopvang.

Het maximale aantal uren voor de aanvrager is 2.520 (12 maal 140% van 150). Het maximale aantal uren voor de toeslagpartner is 1.150 (5 maal 230). Het aantal uren van de toeslagpartner is dus bepalend.

Wanneer slechts een deel van het jaar sprake is van partnerschap telt het maximum aantal uren van de partner alleen mee voor de partnerperiode. Het maximum aantal uren van de aanvrager geldt voor het gehele jaar, dus inclusief partnerperiode. Voor beiden wordt voor de berekening van het maximum aantal uren wel uitgegaan van het aantal gewerkte uren op jaarbasis.

Voorbeeld:

Een aanvrager werkt het hele jaar 140 uur per maand. De toeslagpartner is partner voor de periode 1 september tot en met 31 december. De

¹³ Artikel 8a, derde lid, Besluit kinderopvangtoeslag

¹⁴ Artikel 8a, tweede lid, Besluit kinderopvangtoeslag

toeslagpartner heeft 80 per maand gewerkt in de maanden juli tot en met december. Het kind gaat naar de buitenschoolse opvang.

Als de aanvrager het hele jaar geen partner zou hebben, is het maximale aantal uren opvang op jaarbasis 1.176 (12 maal 70% van 140). Het totaal in het jaar mag dit dus niet overschrijden. Omdat er echter ook sprake is van een partner voor de periode september tot en met december, moet voor deze periode een aanvullende berekening gemaakt worden. Het maximale aantal uren gekoppeld aan de partner is 336 (6 maal 70% van 80). Het maximum voor de periode september tot en met december, de partnerperiode, is dus 336.

Uitzondering werkeis toeslagpartner

Indien een toeslagpartner in Nederland, een lidstaat of Zwitserland woont, partner is op grond van artikel 1.2, eerste lid, onderdeel e, Wet IB of artikel 3, tweede lid, onderdeel e, Awir en bloed- of aanverwant is van de ouder in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn, dan geldt de eis dat de partner aan de "werkeis" moet voldoen niet.¹⁵ Voor deze partners geldt de urenkoppeling daarom ook niet.¹⁶ Alleen het gewerkte aantal uren en het aantal doelgroepuren van de aanvrager zijn dan bepalend.

LET OP:

De toeslagpartner wordt niet geheel buiten beschouwing gelaten. Het inkomen van de toeslagpartner blijft daarom wel gewoon meetellen.

Samenloop dagopvang en buitenschoolse opvang in een jaar

Zoals eerder al aangegeven, verschilt het maximum aantal uren opvang tussen dagopvang en buitenschoolse opvang. Voor de eerste geldt een percentage van 140% en voor de twee een percentage van 70%. Wanneer in een berekeningsjaar een kind naar beide opvangsoorten gaat, moet per periode bekeken worden hoeveel uren er gewerkt worden en hoeveel recht er dus wordt opgebouwd.¹⁷

Voorbeeld:

Een kind gaat tot en met augustus naar de dagopvang. Vanaf september gaat het kind naar de buitenschoolse opvang. De aanvrager werkt tot en met september 100 uur per maanden daarna 150 uur per maand.

Over de maanden januari tot en met augustus wordt dus 1.120 uur opgebouwd (8 maal 140% van 100). Over de maanden september tot en met december is dit 385 (1 maal 70% van 100 en 3 maal 70% van 150). Het maximale jaarrecht is dus 1.505.

Ook wanneer de wisseling van de opvangsoort in de uitlooperperiode bij werkloosheid plaatsvindt, verandert het percentage van 140% naar 70%.¹⁸

¹⁵ Artikel 1.6, zesde lid, Wkkp

¹⁶ Besluit Beleid & Vaktechniek van 12 juni 2015

¹⁷ Als niet duidelijk is hoe de gewerkte uren over het jaar verdeeld zijn, wordt in beginsel uitgegaan van een evenredige verdeling van de gewerkte uren. Het staat een ouder echter vrij om een andere verdeling aan te tonen.

¹⁸ Besluit Beleid & Vaktechniek van 24 april 2015

2. Gebruik jaarrecht

Als berekend is wat het maximale aantal uren op jaar basis is waarvoor recht kan bestaan op kinderopvangtoeslag, wordt dit vergeleken met het aangevraagde aantal uren¹⁹. Als er voor meer uren is aangevraagd dan het maximale aantal uren, dan wordt het recht verlaagd tot dit maximum.

Deze berekening gebeurt op jaarbasis. Hierbij wordt niet meer gekeken naar in welke periode het maximale aantal uren is opgebouwd. Het kan dus zijn dat iemand wel recht heeft op kinderopvangtoeslag voor een bepaalde periode, terwijl hij in die periode niet werkt en geen doelgroeper is, als hij in de periode dat hij wel werkt of doelgroeper is niet alle opgebouwde uren gebruikt.

Voorbeeld:

Iemand volgt een opleiding van 1 januari tot en met 30 september. Het maximaal aantal uren is dus 2.070 (9 maal 230).

Het kind gaat het hele jaar 150 uur per maand naar de opvang. Op jaarbasis zijn dit dus 1.800 uren. Omdat dit lager is dan het maximaal aantal uren van 2.070 komen alle uren in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Dat de ouder van 1 oktober tot en met 31 december geen doelgroeper meer is en dus geen uren meer opbouwt maakt niet uit.

Wanneer gecorrigeerd wordt omdat er voor meer uren is aangevraagd dan waarop recht bestaat, wordt gekort op de uren met het laagste uurtarief. Dit is voor de aanvrager het minst nadelig.²⁰ Hierbij wordt uitgegaan van de afgetopte uurtarieven.²¹ Verder wordt het aantal uren naar boven afgerond.

LET OP:

De berekening gebeurt per berekeningsjaar. Als in een jaar minder uren opvang plaatsvindt dan het maximum vervallen de niet gebruikte uren van het maximum. Deze kunnen niet meegenomen worden naar een ander berekeningsjaar.

Daarnaast blijft het maximaal aantal uren van 230 per maand uiteraard wel staan. Als in een maand meer dan 230 uur aan kinderopvang wordt afgenomen, wordt dus maximaal 230 uur vergoed. Uren die in de ene maand zijn afgenomen kunnen niet aan andere maanden worden toegerekend, als in die andere maand minder dan 230 uur is afgenomen.

Woonplaats partner

In artikel 1.6, derde lid, onderdeel a, Wkbp is bepaald dat als er een partner is, de ouder alleen recht heeft indien de partner in Nederland, een andere (EER)-lidstaat of Zwitserland woont. Woont de partner in een ander land, dan bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag.

Omdat in artikel 1.6, derde lid, Wkbp niet wordt verwezen naar het berekeningsjaar, moet naar de feitelijke periode van het verblijf gekeken worden. Dit betekent dat, in verband met artikel 5 Awir, per maand beoordeeld moet worden of er recht bestaat.

Beperking terugwerkende kracht (vanaf 2014)

¹⁹ Uiteraard moet het aantal uren ook wel zijn betaald.

²⁰ Als de aanvrager aantoont, dat het niet meetellen van andere uren voordeliger is, dan mag hij daarin gevolgd worden, zolang maar niet met meer uren gerekend wordt dan waarvoor recht bestaat.

²¹ Artikel 4 van het Besluit kinderopvangtoeslag geeft maximum uurtarieven, waarmee gerekend wordt.

Vanaf 2014 is in artikel 1.3 Wkkg een beperking opgenomen in de mogelijkheid met terugwerkende kracht aan te vragen. Er bestaat pas recht vanaf de eerste dag van de kalendermaand die drie kalendermaanden is gelegen voor de datum van aanvraag. De opvang die voor die datum plaats heeft gevonden, wordt dus niet meegenomen voor de berekening van de kinderopvangtoeslag.

Voorbeeld:

Iemand werkt het hele jaar 130 uur per maand en het kind gaat het hele jaar 100 per maand naar de buitenschoolse opvang. De aanvraag kinderopvangtoeslag wordt pas op 5 juni gedaan.

Het maximale uren op jaarbasis is dus 1.092 (12 maal 70% van 130). Het totale aantal afgenomen uren is 1.200 (12 maal 100). Bij een tijdige aanvraag zou het aantal uren dus wordt vastgesteld op het maximum van 1.092.

Omdat de aanvraag kinderopvangtoeslag echter pas op 5 juni is gedaan, telt de opvang van voor 1 maart niet mee. Het aantal afgenomen uren dat meetelt wordt dus 1.000 (10 maal 100). Omdat dit lager is dan het maximum van 1.092 worden al deze 1.000 uren meegenomen voor de berekening van de kinderopvangtoeslag.

Artikel 8a Besluit kinderopvangtoeslag en tegemoetkomingen in kosten kinderopvang (2012)

1. Het aantal uren kinderopvang dat voor een tegemoetkoming in aanmerking komt, bedraagt voor ieder kind:
 - a. voor dagopvang en gastouderopvang aan een kind in de leeftijd, bedoeld in [artikel 1, onderdeel b](#), gezamenlijk:
 - per berekeningsjaar niet meer dan 140 procent van het aantal gewerkte uren van de ouder of partner die in dat berekeningsjaar de minste uren heeft gewerkt, waarbij reistijd niet wordt aangemerkt als gewerkte uren, en
 - per kalendermaand niet meer dan 230 uren,
 - b. voor buitenschoolse opvang en gastouderopvang aan een kind in de leeftijd, bedoeld in [artikel 1, onderdeel c](#), gezamenlijk:
 - per berekeningsjaar niet meer dan 70 procent van het aantal gewerkte uren van de ouder of partner die in dat berekeningsjaar de minste uren heeft gewerkt, waarbij reistijd niet wordt aangemerkt als gewerkte uren, en
 - per kalendermaand niet meer dan 230 uren.
2. Bij de toepassing van het eerste lid wordt indien een ouder of partner wegens werkloosheid niet langer arbeid als bedoeld in [artikel 1.6, eerste lid, onderdeel a of b, van de wet](#) verricht, gedurende drie kalendermaanden, gerekend vanaf de eerste dag na de dag waarop de arbeidsverhouding of het verrichten van arbeid in de onderneming van de partner is geëindigd, uitgegaan van het aantal uren dat de ouder of partner voorafgaand aan die werkloosheid werkte.

Artikel 8a Besluit kinderopvangtoeslag (2013 e.v.)

1. Het aantal uren kinderopvang dat voor kinderopvangtoeslag in aanmerking komt, bedraagt voor ieder kind niet meer dan:
 - a. 230 uren per kalendermaand;
 - b. per berekeningsjaar:
 1. 140 procent van het aantal gewerkte uren, waarbij reistijd niet wordt aangemerkt als gewerkte uren, voor dagopvang en gastouderopvang aan een kind in de leeftijd, bedoeld in [artikel 1, onderdeel b](#), gezamenlijk;
 2. 70 procent van het aantal gewerkte uren, waarbij reistijd niet wordt aangemerkt als gewerkte uren, voor buitenschoolse opvang en gastouderopvang aan een kind in de leeftijd, bedoeld in [artikel 1, onderdeel c](#), gezamenlijk;
 3. de duur van een voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling of scholing, een opleiding of een cursus als bedoeld in [artikel 1.6, eerste lid, onderdelen c tot en met j, van de wet](#) uitgedrukt in kalendermaanden, vermenigvuldigd met 230 uren per kalendermaand.
2. Voor het aantal uren dat voor kinderopvangtoeslag in aanmerking komt, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt uitgegaan van het aantal uren van de ouder of partner die in dat berekeningsjaar het minste uren heeft gewerkt, gebruik heeft gemaakt van een voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling of scholing, een opleiding of een cursus heeft gevolgd.
3. Indien de ouder of partner op hetzelfde moment in een berekeningsjaar kan worden aangemerkt als ouder, bedoeld in [artikel 1.6, eerste lid, onderdeel a of b, van de wet](#) en als ouder, bedoeld in artikel 1.6, eerste lid, onderdeel g of j, van de wet wordt voor het eerste lid, onderdeel b, uitgegaan van het subonderdeel dat leidt tot het meeste aantal uren als bedoeld in het eerste lid.

4. Bij de toepassing van het eerste lid wordt indien een ouder of partner niet langer arbeid als bedoeld in [artikel 1.6, eerste lid, onderdeel a of b, van de wet](#) verricht, gedurende drie kalendermaanden, gerekend vanaf de eerste dag na de dag waarop het verrichten van die arbeid is beëindigd, uitgegaan van het aantal uren dat de ouder of partner daaraan voorafgaand werkte.